

Pomoc dla osób usamodzielnianych

Osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności rodzinę zastępczą, rodzinny do dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną, zwaną „osobą usamodzielnianą”, w przypadku gdy umieszczenie w pieczy zastępczej nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu:

1) przyznaje się pomoc na:

- a) kontynuowanie nauki,
- b) usamodzielnienie,
- c) zagospodarowanie,

2) udziela się pomocy w uzyskaniu:

- a) odpowiednich warunków mieszkaniowych,
- b) zatrudnienia,

3) zapewnia pomoc prawną i psychologiczną.

KOMU PRZYŚLUGUJE POMOC?

Pomoc na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie oraz zagospodarowanie jest przyznawana osobie usamodzielnianej, która przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej:

- 1) **3 lat** - w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną,
- 2) **roku** - w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną.

I. POMOC NA KONTYNUOWANIE NAUKI:

Pomoc na kontynuowanie nauki przyznaje się osobie usamodzielnianej, jeżeli kontynuuje naukę:

- 1) w szkole,
- 2) w zakładzie kształcenia nauczycieli,
- 3) w uczelni,
- 4) na kursach, jeśli ich ukończenie jest zgodne z indywidualnym programem usamodzielnienia,
- 5) u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego.

Wysokość pomocy na kontynuowanie nauki, wynosi **nie mniej niż 759 zł miesięcznie**. Pomoc przyznaje się na czas nauki, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 25. roku życia.

Pomoc na kontynuowanie nauki nie przysługuje w przypadku, gdy osoba usamodzielniana:

- 1) kontynuuje naukę w szkole ponadgimnazjalnej, szkole ponadpodstawowej lub uczelni, która zapewnia nieodpłatną naukę i nieodpłatne pełne utrzymanie;
- 2) bez uzasadnionych powodów zmieniała trzykrotnie, na tym samym poziomie kształcenia, szkołę, zakład kształcenia nauczycieli lub uczelnię, kurs lub przygotowanie do wykonywania zawodu;
- 3) została umieszczona w zakładzie karnym.

Pomoc na kontynuowanie nauki można zawiesić w przypadku, gdy:

- 1) w trakcie kształcenia w zakładzie kształcenia nauczycieli lub w uczelni osoba usamodzielniana przebywa na urlopie od zajęć;
- 2) osoba usamodzielniana nie realizuje indywidualnego programu usamodzielnienia.

Zawieszenie pomocy na kontynuowanie nauki następuje **z urzędu lub na wniosek osoby usamodzielnianej**, w drodze decyzji.

W przypadku gdy uprawnienie do pomocy na kontynuowanie nauki nie obejmuje pełnego miesiąca kalendarzowego, pomoc przyznaje się w wysokości proporcjonalnej do liczby dni w danym miesiącu kalendarzowym, w których przysługuje pomoc.

II. POMOC NA USAMODZIELNIENIE:

Pomoc na usamodzielnienie jest przyznawana lub udzielana na wniosek osoby usamodzielnianej, która składa w powiecie właściwym do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na usamodzielnienie za pośrednictwem kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu właściwego ze względu na miejsce pobytu osoby usamodzielnianej.

Wysokość pomocy na usamodzielnienie, wynosi:

- 1) w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną - **nie mniej niż 4998 zł**, jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej 3 lat,
- 2) w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-wychowawczą:
  - a) **nie mniej niż 9991 zł** - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres powyżej 3 lat,
  - b) **nie mniej niż 4998 zł** - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres od 2 do 3 lat,
  - c) **nie mniej niż 2500 zł** - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres poniżej 2 lat, nie krócej jednak niż przez okres roku.

Pomoc na usamodzielnienie może zostać wypłacona, w zależności od ustaleń indywidualnego programu usamodzielniania, jednorazowo lub w ratach, nie później jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26. roku życia.

W przypadku gdy osoba usamodzielniana otrzymuje pomoc na kontynuowanie nauki, pomoc na usamodzielnienie jest wypłacana po zakończeniu pobierania pomocy na kontynuowanie nauki. W uzasadnionych przypadkach pomoc na usamodzielnienie może zostać wypłacona w trakcie wypłacania pomocy na kontynuowanie nauki.

III. POMOC NA ZAGOSPODAROWANIE:

Pomoc na zagospodarowanie jest przyznawana lub udzielana na wniosek osoby usamodzielnianej, który składa w powiecie właściwym ze względu na miejsce osiedlenia się osoby usamodzielnianej.

Pomoc na zagospodarowanie jest wypłacana jednorazowo, nie później niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26. roku życia, w wysokości **nie niższej niż 2272 zł**, a w przypadku osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności w wysokości **nie niższej niż 4542 zł**.

Pomoc na zagospodarowanie może być przyznana w formie rzeczowej.

IV. GDZIE I KIEDY NALEŻY SKŁADAĆ WNIOSKI:

Pomoc na kontynuowanie nauki, pomoc na usamodzielnienie, pomoc na zagospodarowanie jest przyznawana lub udzielana na wniosek osoby usamodzielnianej.

Wniosek o przyznanie pomocy na kontynuowanie nauki i pomocy na usamodzielnienie osoba usamodzielniana składa w powiecie właściwym do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie za pośrednictwem kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu właściwego ze względu na miejsce pobytu osoby usamodzielnianej.

Wniosek o przyznanie pomocy na zagospodarowanie oraz o udzielenie pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych lub w uzyskaniu zatrudnienia, składa się w powiecie właściwym ze względu na miejsce osiedlenia się osoby usamodzielnianej.

V. WARUNKI PRYZNANIA POMOCY:

Warunkiem przyznania pomocy na kontynuowanie nauki i na usamodzielnienie jest złożenie wniosku oraz posiadanie zatwierdzonego indywidualnego programu usamodzielniania, określającego w szczególności:

- 1) zakres współdziałania osoby usamodzielnianej z opiekunem usamodzielniania,
- 2) sposób uzyskania przez osobę usamodzielnianą wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych, pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz w podjęciu przez osobę usamodzielnianą zatrudnienia.

VI. ODMOWA PRYZNANIA POMOCY NA KONTYNUOWANIE NAUKI, NA USAMODZIELNIENIE LUB NA

ZAGOSPODAROWANIE:

Przyznania pomocy na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie lub na zagospodarowanie można odmówić w przypadku, gdy:

- 1) istnieje uzasadnione przypuszczenie, że pomoc zostanie wykorzystana niezgodnie z celem, na jaki zostanie przyznana;
- 2) osoba usamodzielniana przed osiągnięciem pełnoletności opuściła samowolnie pieczę zastępczą;
- 3) osoba usamodzielniana porzuciła naukę umożliwiającą jej przygotowanie zawodowe i nie podejmuje zatrudnienia;
- 4) stosunek pracy z osobą usamodzielnianą został rozwiązany bez wypowiedzenia z winy pracownika;
- 5) osoba usamodzielniana bez uzasadnionej przyczyny uchyla się od podjęcia proponowanego jej zatrudnienia;
- 6) osoba usamodzielniana została skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe.

Podstawa prawna:

- *Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j.Dz.U. z 2025r. poz. 49);*
- *Obwieszczenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 24 marca 2024r. w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej oraz wysokości kwot określonych w umowach (M.P. z 2024r., poz. 230).*